అనగనగా ఓ మంచి కథ

అయాచితం

వి. వి. సూర్యనారాయణ

(ఆనందవాణి, 1950 ఏప్రిల్ 16 సంచిక నుంచి)

శేఖరం పద్మావతిని వివాహం చేసుకోబోతున్నాడంటే యెవ్వరూ యీర్ష్యపడలేదు. కాని ఆశ్చర్యపడ్డ వాళ్లు మాత్రం లేకపోలేదు. అనుభవజ్ఞులూ శేఖరంతో చనువుగా తిరిగే పరిచయస్తులూ కూడా అతను వివాహం చేసుకోడంలో గల కీలకాన్ని కనిపెట్టలేక పోయారు. ఇన్నేళ్ళూ పట్నంలో డాక్టరుగా వుంటూ ప్రస్తుతం ప్రాక్టిసుయెత్తి పెట్టేస్తూన్న తన స్నేహితుడు రామారావు దగ్గర పుస్తకాలూ, హాస్పిటల్ పరికరాలూ, చవగ్గాకొని తను కూడా ప్రాక్టీసు పట్టణంలోనే మొదలు పెట్టడానికి సర్వ సన్నాహాలూ చేసుకున్నాడు, శేఖరం – ఆ పరికరాలన్నీ కొనడానికి ఆధమం అయిదువేల రూపాయలన్నా కావాలి.

పద్మావతి దగ్గర చనిపోయిన భర్త తాలూకు ఆస్తి పదివేల రూపాయలు పైచిలుకు ఉందని యెల్లాగో పసికట్టగల్గేడు శేఖరం. అయితే, ఆ ఆస్తి కోసమే పద్మావతిని వివాహం చేసుకోబోతున్నాడని మాత్రం అభిజ్ఞ వర్గాలు కూడా ఊహించలేనంత చాకచక్యంతో అతను సంచరించ గలగడంలోనే ఉంది విశేషం –

శేఖరం తను యెంతో హోదాగల పెద్ద మనిషిలాగ కనిపించడానికి ఏ లోటూ యెన్నడూ చేయలేదు. నిజం యెల్లాగున్నా పైకి మాత్రం మంచి అనుభజ్ఞుడిలా కనపడి ఊళ్ళో పేరు ప్రతిష్టలు గడించుకున్నాడు. అట్లా పెద్దల్లో పెద్దలాగా కనుపించడం కూడా అట్టే తేలికైనపని కాదు.

పద్మావతి కూడా చాలా చురుకైన పిల్లనే చెప్పాలి. భర్త పోయిన తరువాత సంవత్సరం పాటు షోకులు చెయ్యరేదు. కాని, తరువాత పుర్వాశ్రమంలో మల్లేనే తన్ను శృంగారించుకునేందుకు శాయశక్తులూ పాటుపడేది. చక్కగా దువ్వి వదులుగా వేసిన బారెడు వాల్జడా, కోలటి ముఖం మీద చిన్న గుండ్రని కుంకుమబొట్టూ తల కదిపితే ఊగిసలాడే లోలాకులజతా ఆమె అందాన్ని ద్విగుణీకృతం చేసేవి. పైగా టిస్యూ చీరల శృంగారం, తల్లో తురుముకొన్న విరజాజులు గుబాళించే సౌరభం – యువకులను మత్తెక్కించి ఆకర్షించడానికి చాలు –

పేదవాడైన శేఖరాన్ని పద్మావతి వివాహం చేసుకుంటుందని కాని, భర్త చచ్చిపోయిన పద్మావతిని ఆచారపనులు ఇంటిలో పుట్టి పెరిగిన శేఖరం వివాహం చేసుకుంటాడని కాని, యెవరూ ఊహించలేదు. అందుకే వారి వివాహం కొందరిలో ఆశ్చర్యాన్నీ, కొందరిలో అలజడినీ రేకెత్తించింది.

వివాహం అయిన కొన్నాళ్ళవరకూ శేఖరం తన ప్రాక్టీసు గురించి పద్మావతికి తెలియపర్చలేదు. భార్యతో అన్యోన్యంగా ఉన్నట్లు కనుపించేవాడు. తన భర్త తనతో అరమరకలు లేకుండా అన్యోన్యంగా ఉండడం తన భావి జీవిత సౌఖ్యానికి పునాది రాయిగా ఊహించుకొని మురిసిపోయేది పద్మావతి. శేఖరం భార్యయడల చూపే అనునయమూ ప్రేమ, ఆపేక్షా అతనికి అనుకూలంగా పని చేశాయనే చెప్పాలి. తన తెలివి తేటలవల్లా

చాకచక్యం వల్లా తాను ప్రాణం కోరినా యివ్వడానికి వెనుదీయని స్థితిలోకి తీసుకు వచ్చాడు భార్యని – 'నిదానిస్తే అన్నీ వాటంతటవే జరుగుతాయి' అనే రకం మనిషేమో, చాలా నెమ్మదిగా ఓర్పుతో మెలకువతో ప్రవర్తిస్తూ జయాన్ని తన కాళ్ళవద్దకే లాక్కురాగలిగేడు శేఖరం.

అందు కనుగుణంగానే పద్మావతికి పెళ్ళయిన మర్నాటినుంచీ భర్త పై ఒక విధమైన ప్రేమా గౌరవం అలవడ్డాయి. యెప్పుడూ శేఖరం తన వద్దనే ఉండాలి – తనను ముద్దులలో కౌగిలింతలలో ముంచి తేలుస్తూవుండాలి – శేఖరం కూడా అలాగే చేస్తుండేవాడు. పద్మావతి అతని తల పట్టుకొని, ముఖాన్ని తన ముఖం మీదకు వంచుకొని, 'కళ్లు మూసుకొండి' అనేది. అతను మూసుకునేవాడు. ఆమె ముద్దు పెట్టుకొనేది. అతను నవ్వేవాడు, నాక్కావాలసింది యిచ్చేరు, మీకేం కావాలి? అనడిగేదామె. 'నువ్వే నాక్కావాలి' అనేవాడు అతను. మళ్ళా యిద్దరు కేరింతలు కొడుతూ ప్రణయసీమల్లో విహరించేవారు – రోజూ ఇదే వరస.

ఒకనాడామె మామూలుగానే అడిగింది, 'మీకేం కావాలి?' అని

ఈసారతను "నువ్వే కావాలి" అనలేదు. "డబ్బు కావాలి" అన్నాడామెను దగ్గరకు లాక్కుంటూ.

"యెందుకూ?"

"పట్నంలో ప్రాక్టీసు పెడదామనుకుంటున్నాను – దానికి కొన్ని పరికరాలూ, పుస్తకాలూ, కొనుక్కోవాలి"

"యెందుకు పోనిద్దురూ, మనకు గడవదాయేమిటి? ఇల్లాగే రోజూ మిమ్మల్ని నేనూ, నన్ను మీరూ చూస్తూ కూర్చుంటే యెంత హాయి, యెంత ఆనందము"

"కూర్చుని యెన్నాళ్లు తినగలం చెప్పు. కష్టపడి సంపాదించుకుని తినేదానికి, కూర్చుని తినేదానికీ తేడాలేదా?"

"సరే మీ యిష్టం యెంత కావాలేమిటి?"

"ఆ (యెంత? ... పదివేలుంటే చాలు, మళ్ళా సంవత్సరానికి గిర్రున తిరిగి వస్తాయి మన పది వేలూ మనకి" నిజానికి శేఖరానికి అయిదువేల రూపాయలుంటే చాలు. కాని పాచిక మాత్రం పదివేలకే వేశాడు.

అతని పాచిక పడింది. ఆమె పదివేల రూపాయల నోట్లూ తీసికొచ్చి అతని చేతిలో పెట్టి "ఐతే యెప్పుడు ప్రయాణం? నేను కూడా మీతో వచ్చేస్తాను" అంది.

"శుభస్య శీఘ్రం. రేపే బయలు దేరుదాం" అన్నాడు శేఖరం.

మర్నాడు అనుకున్న టైంకే యిద్దరూ స్టేషన్ కు చేరుకున్నారు. రైలు రెండు గంటలు లేటు అని తెలుసుకునేసరికి శేఖరం చాలా చికాకు పడ్డాడు – యెంత తొందరగా ఆవూరు వదిలిపెడుదామా అని వుంది శేఖరానికి, పద్మావతితో అన్నాడు.

"రైలు రావడానికింకా చాలా సేపు కూర్చోవాలి. బస్సులోపోతే హాయిగా వుంటుందేమో!"

"అలాగే" అంది. పద్మావతి అమాయకంగా.

వెనక్కి తిరిగివెళ్ళి యిద్దరూ బస్సెక్కేరు – పద్మావతిని వెనకవైపు ఆడవాళ్ళ సీట్లో కూర్చో పెట్టి, శేఖరం ముందు సీట్లో కూర్చున్నాడు. అప్పటికే బస్సు కిటకిటలాడుతుందేమో కూర్చుందుకి సీటు దొరక్క పద్మావతి నించునే ఉంది "రైట్" అని అరిచి 'కూర్చోవమ్మా' అని గదిమేడు కండక్టరు, యెలాగైతేనేం యిద్దరి ఆడవాళ్ళు మధ్య యిరికింది పద్మావతి – ఒక వైపు నుండి చుట్ల కంపూ, మరొకవైపు నుండి చేపలకంపూ పలకరిస్తునాయి. ఈ విధమైమ నానావిధపరిమళాలను ఆహ్వానిస్తూ కాలుసర్దుకోవడానికి కూడా వీలు లేనంత యిరుగ్గా కూర్చోడం పద్మావతికి ముళ్ళ మీద కుర్చున్నట్లుంది – కుదుపుల్తో లోపలకూర్చున్న మనుష్యులు సరాసరి ఊపుకు తగుల్తూ ఒక్కొక్కసారి వీళ్ళ బుర్రలు డీకొటుకుంటుంటే బయలుదేరింది బస్సు. గవరమనిషీ, పోలీసూ, కలక్టరాఫీసు గుమస్తా, సబినస్పెక్టరూ వర్తకుడూ, వంటబ్రాహ్మడు – అంతా యెరమరికలు లేకుండా ఒకళ్ళ ఒళ్ళో ఒకళ్లు కూర్చున్నారు. ఈ విధంగానైనా సర్వమానవ సౌభ్రాతృత్వాన్ని అమల్లో పెడుతూ, అలవాటు చేస్తున్న బస్సు వాళ్ళను అభినందించ వలసిందే!

మార్గమధ్యంలో బస్సు ఆగింది. శేఖరం దిగి సోడాత్రాగి, పద్మావతికొకటి తెచ్చేడు – ఇట్లా అడక్కుండానే గ్రహించి తనక్కావలసిందంతా సమకూర్చేభర్తను పద్మావతి లోలోపల అభినందించుకొంది – చుట్టూ జనం లేకుండా వుంటే యధాశక్తి బహూకరించి వుండేదికూడా.

"డబ్బు జాగ్రత్తగా వుందా?" అనడిగింది.

"నిక్షేపంలా వుంది" – అంటూ వెళ్ళి తన సీటులో కూర్చున్నాడు.

కలక్టరాఫీసు గుమస్తా క్రిందికిదిగి ఒక తెలుగు పేపరు కొనుక్కొచ్చేడు – దాన్నే మూడు ముక్కలు చేసి పోలీసూ, వర్తకుడూ కూడా పంచుకున్నారు. మరొకడు ఆప్యాయంగా చుట్టకొనుక్కొని దాని పొగతో అందరికీ ధూపం వేస్తున్నాడు. పద్మావతికి చాలా అసహ్యం అనిపించింది – తల తిరిగింది – డోకొచ్చినంత పనైంది.

రజాకార్ల దురంతాలు మితిమీరిపోతున్నాయి. పేపరు చదువుకుంటున్నాడు, గుమస్తా హుం అని హుంకరించి, గుడ్లెర్రజేస్తూ, బెల్టు బిగిసున్నాడు పోలీసు. ఆ రజాకార్లు తన ఎదురుగానే వున్నట్లు భావిస్తూ – మూలకూర్చున్న ముసలమ్మ అడుగూతూంది అమాయకంగా, "బాబూ.. రజాకార్లంటేనూ ఈ కార్ఖంతేసే వుంటాయా! యింకా పెద్దపెద్దవుంటాయా?" అందరూ కొల్లుని నవ్వేరు. ముసలమ్మ చిన్నబుచ్చుకుంది.

రాజకీయాలూ, వేదాంతం, వాణిజ్యం – చతుష్షష్ఠికళలకు సంబంధించిన వివరాలూ చర్చలు సాగుతూనే ఉన్నాయి. బస్సుకుదుపుల్తో పరిగెడుతూనే ఉంది. పద్మావతి కూర్చునే కునికిపాట్లు పడూతూంది.

పద్మావతికి తెలివొచ్చేసరికి బస్సు ఒక చిన్న ఊళ్ళోఆగింది. అప్పటికి బస్సు చాలా మటుకు కాళీ అయిపోయింది. ముందు సీట్లోకి చూస్తే అందులో భర్త లేదు. కండక్టరును పిల్చి అడిగింది, "ఇందాకట్నుంచీ ముందు సీట్లో కూర్చున్నాయనేరీ?"

"ఎక్కడో దారిలో దిగిపోయుంటారు."

"అహ మేమిద్దరం పట్నంలో దిగాలే"

"ఏమో అది నాకేం తెల్సు?"

"చెప్పవోయ్, చెప్పు, ఆయన ఎక్కడదిగేరో ఎందుకు దిగేరో? ఆయన నా భర్త కనక అడుగుతున్నాను" ఆత్రుతగా కళ్ళల్లో నీరు తెచ్చుకుని అదిగింది.

"నన్నిడిచి పెట్టెల్లినాడే నారాజు .." కొంటెగా సంగతులు వేస్తూ నందూరివారి పాట ఆలాపిస్తున్నాడు కాలేజీ విద్యార్థి కాబోలు.

"ఇదిగో ఆలస్యం చెయ్యక దిగవమ్మా ఇక్కడే దిగుతావా, పట్నంలో దిగుతావా? చెప్పు నీమొగుడొక్కడే ఆకాశంలోంచి ఊడిపడ్డట్లు మాటాడుతావేం? దిగి వెనక్కువెళ్ళే బస్సెక్కు" తొందరపడుతున్నాడు కండక్టరు.

ఆమెకు అపరిమితమైన దుఃఖం వచ్చింది – 'దిగుతాను' అంది అప్పుడే కదిలిన బస్సు ఆమె కోసం మళ్ళా ఆగింది. ఆమె దిగింది ... బస్సు కదిలింది. తన ముందు సీట్లో కూర్చున్న నాయుడుగారు మీసాలు మెలేస్తూ, కోర చూపులు చూస్తూ మీసాల సందులోంచి చిరునవ్వు నవ్వుతున్నాడు –

మగదక్షతలేని ఆడ బ్రతుకెంత అలుసైపోయింది? భర్త కనిపిస్తాడెమోనని మళ్ళాచుట్టూ ఓసారి కలయ జూసి పద్మావతి గట్టిగా ఏడవడం మొదలెట్టింది. దారినపోతూన్న పోలీసు ఊడిపోతూన్న తోలుపటకా సవరించుకుంటూ దగ్గరకొచ్చి 'ఏయ్! ఎవరు నువ్వు? ఎందుకేడుస్తున్నావు?' అని పరామర్శిస్తున్నాడు ఆమెతో పాటే అక్కడ దిగిన వంట బ్రాహ్మడు జరిగిన సంగతంతా చెప్పాడు.

"ఈరకమంతా మనకి తెలుసులే నాతోరా" అని చెయ్యిపట్టుకున్నాడు పోలీసు. ఆమె చీత్కారించుకుని చెయ్యి విదలించేసింది ఎక్కడకో?

తనెక్కడికి పోతున్నదో తనకే తెలియదు స్థిమితంగా ప్రశ్నించుకుంది, "నేనెక్కడికి వెళ్ళాలి? ఏం చెయ్యాలో?" జవాబు దొరకలేదు, తన భర్తకు హటాత్తుగా మతైనాపోయిండాలి, లేక తన సంగతి మరిచిపోయైనా ఉండాలి.

అయితే తనిప్పుడేం చెయ్యడం? – మళ్ళా మొదటి ప్రశ్నే, పద్మావతి దగ్గర రెండు రూపాయలు మాత్రమే ఉన్నాయి. తిరిగి వెనక్కి వెళ్ళడానిక్కూడా సరిపోదు సొమ్ము. ఏం చెయ్యగలదు కంగారులోనూ, దుఃఖంలోనూ మతి స్థిమితం ఉండదు, అదృష్టవశాత్తూ ఆ వూళ్ళో తన మేనత్త కొడుకు రామదాసున్నట్లు జ్ఞాపకం వచ్చింది. రామదాసు ఆ వూళ్ళోనే ఉపాధ్యాయ వృత్తిలో ఉన్నాడు. పద్మావతి దారిపొయ్యేవాళ్ళ సహాయంతో అతని యిల్లు కనుక్కో గలిగింది.

అప్పుడే స్కూలుకు బయలుదేరబోతూన్న రామదాసు పద్మావతిని గుమ్మంలోనే చూసి ఆశ్చర్యపోయేడు.

"పద్మా! నువ్వా? ... ఏమిటిది? .. ఒంటరిగా ఎక్కణ్ణించి?" స్థబ్దుడైపోయాడు. ఆమె ఆ పరిస్థితుల్లో ఒంటరిగా రావడాన్ని చూసి.

"నా భర్త మాయమైపోయేడు బావా!" జాలిగా చూసింది పద్మావతి.

"నీ భర్తా? ... ఏక్కడ?"

"బస్సులో"

"బస్సులో!?"

"ఔను ..." యేడుస్తూ సంగతంతా వివరించింది.

అంతా సాంతంగా విన్న తర్వాత అన్నాడు రామదాసు. "నేనున్నానుగా నువ్వేం భయపడకు. అయినా ఉదయాన్ని బాగా ఉన్నాడా?"

"నిక్షేపంలా"

"సరే, కూడా ఏమైనా డబ్బుందా, అతనితో"

"ఆ.. నా తాలూకు పదివేల రూపాయలూ ఉన్నాయి"

"అంతేనా? పదివేలూనా?"

"ఔను"

"అయితే యీపాటికి తిరుగుత్రోవ పట్టివుంటాడు"

పద్మావతికి భర్త వాలకమేమీ బోధపడలేదు. భర్త చేసిన పని ఊహించుకుని నిర్ఘాంతపోయింది గాద్గదికంగా ఏదో మాట్లాడింది. "నా భర్తా అలా చేస్తారా?"

"నీ పదివేల రూపాయలతోనూ ఉడాయించేడని చెప్పేనుగా, అంతే. ఆ డబ్బుకు నీళ్ళ దారే!"

"అంతేనంటావా?" తెలివి తప్పి పడిపోయింది పద్మావతి. పడిపోకుండా అతను చేతుల్లో పట్టుకున్నాడు.

వీధిని పోయేవాళ్ళంతా వింతగా చూడ్డం మొదలెట్టేరు, అంచేత అతడామెను మెల్లగా భుజం మీద వేసుకొని యింట్లోకి తీసికెళ్ళి పరుపుమీద పడుకోబెట్టేడు. ఇంట్లో పని మనిషి ఆశ్చర్యపోయి చూస్తూంది పని మనిషిని పిల్చి, రామదాసు చెప్పేడు,

"అచ్చమ్మా! ఈ రోజు నేను స్కూలుకు వెళ్ళను హెడ్మాస్టరుగారికి ఈ శలవు చీటీ ఇచ్చేసి, మా యిద్దరికీ భోజనం కారియర్ లో తీసుకురా."

(మొపాసా ఆధారంగా)

★★★

COMMENTS